

HOE GAAT HET MET DE WET DBA?

Kamerbrief over “werken als zelfstandige” en “toezichtsplan arbeidsrelaties” Discussienota van Commissie “regulering van werk”

28 juni 2019

Hoe gaat het intussen eigenlijk met de **Wet DBA**? In januari 2016 aangenomen in de Eerste Kamer, daarna veel over gepraat, maar op 18 november 2016 op de lange baan geschoven met het “uitstel van de handhaving”. Een opdrachtgever kon gewoon doorgaan met werken met freelancers / zzp'ers, mits er geen sprake was van “kwaadwillendheid”. Het nieuwe kabinet schreef in het regeerakkoord van oktober 2017 dat de Wet DBA zou worden vervangen door een nieuwe wet.

Inmiddels is het eind juni 2019 en hoe staat het daar nu eigenlijk mee? We maken de balans op aan de hand van **twee brieven** van Minister Koolmees (SZW) en Staatssecretaris Snel (Financiën) van 24 juni jl. en van de **Discussienota** van de Commissie-Borstlap (“regulering van werk”) van 20 juni jl..

Koolmees en Snel schreven twee brieven aan de Tweede Kamer met de titels “**Werken als zelfstandige**” en “**Toezichtsplan Arbeidsrelaties**”. De belangrijkste punten daarvan zijn:

1. Het **uitstel van handhaving** is verlengd met een jaar **verlengd tot 1 januari 2021**. In deze periode mag de Belastingdienst bij een controle niet naheffen over het verleden, maar alleen toekomstgerichte aanwijzingen geven.
2. **Kwaadwillenden** zijn hiervan uitgezonderd, bij hen mag wel worden nageheven. Hiervan is sprake als een opdrachtgever een situatie van evidente schijnzelfstandigheid laat voortbestaan, waarmee hij een oneigenlijk marktvoordeel behaalt. De Belastingdienst heeft hiervoor de (zware) bewijslast.
3. Vanaf 2020 wordt dit enigszins **aangescherpt**. Tot dan is een bedrijf met een pleitbaar standpunt niet kwaadwillend als het de aanwijzingen van de Belastingdienst niet opvolgt. Vanaf 2020 kan de Belastingdienst dan toch wel een naheffing opleggen.
4. De Belastingdienst heeft **meer mensen** gekregen. Sinds de inwerkingtreding van de Wet DBA 30 fte erbij gekregen voor de beoordeling van modelovereenkomsten. In het 4^e kwartaal 2019 wordt dit uitgebreid met 30 fte en in 2020 komt daar nog 20 fte bij. Dus totaal 80 fte extra.
5. De **Belastingdienst en Inspectie SZW werken samen** in het toezicht op arbeidsrelaties en ter bevordering van eerlijk, gezond en veilig werk. Ze wisselen onder meer onderling signalen uit over schijnzelfstandigheid.

6. Inmiddels zijn er ruim **8.000 modelovereenkomsten** voorgelegd aan de Belastingdienst, waarvan slechts **23% zijn goedgekeurd**. Andere zijn afgekeurd of ingetrokken.
7. Ter bescherming van de inkomenspositie van zzp'ers aan de onderkant van de arbeidsmarkt komt er een **minimumtarief van € 16 per uur**. Ingangsdatum nog onbekend.
8. Zzp'ers met een **tarief van meer dan € 75 per uur** kunnen met een zelfstandigenverklaring zekerheid krijgen dat ze buiten dienstbetrekking werken.
9. Het kabinet werkt aan een **webmodule** waarmee aan de hand van de antwoorden op een aantal vragen vooraf kan worden vastgesteld dat geen sprake is van een dienstbetrekking, waarna er een opdrachtgeversverklaring kan worden afgegeven. Deze verklaring is echter slechts geldig voor zover de webmodule naar waarheid is ingevuld en er in de praktijk dienovereenkomst wordt gewerkt.

De **Commissie-Borstlap ("regulering van werk")** werd eind 2018 ingesteld door het kabinet en heeft op 20 juni jl. een **discussienota** uitgebracht met de titel "In wat voor land willen wij werken?". Daarin **10 stellingen**, zie bijlage.

CONCLUSIES

Het kabinet weet nog steeds niet echt hoe het verder moet, want het maakt **geen keuze** voor de grote groep freelancers / zzp'ers:

- De **bovenkant** van de markt met uurtarieven vanaf € 75 is het probleem niet
- Het **minimumuurtarief** van € 16 is positief, maar zegt niets over de vraag of een freelancer als werknemer in dienstbetrekking werkt dan wel mag factureren als zelfstandige.
- Een **webmodule** gaat tegen dezelfde kwesties aanlopen als de modelovereenkomsten, namelijk dat het in veel gevallen moeilijk te beoordelen valt of er sprake is van een "ge-zagsverhouding". Of dat het "werk persoonlijk verricht moet worden", dan wel dat vrije vervang mogelijk is. De beoordeling hangt van veel factoren af en soms is geen uitkomst te geven.
- Zzp'ers hebben **ruime fiscale aftrekposten** en zijn vaak niet verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid en bouwen geen pensioen op. Netto houden zij bij hetzelfde brutotoinkomen veel meer over dan werknemers en als daar niets aan gedaan wordt blijft de trek naar zelfstandig willen werken onverminderd groot. Als het even kan wil je zelfstandig worden, net als dat werkgevers met flexibele zelfstandigen willen werken.

De Belastingdienst is echter streng en **wordt ongeduldig**, maar moet zich nog wel aan het uitstel van de handhaving houden. De aanscherping per 2020 stelt nauwelijks iets voor.

Kortom, het **uitstel van de handhaving blijft nog in ruime mate bestaan**, zelfs tot 1 januari 2021. Daarmee kunnen opdrachtgevers veel met freelancers / zzp'ers blijven werken, mits ze weg blijven van de kwaadwillendheid. Werken met goedgekeurde modelovereenkomsten is hiervoor voldoende.

En de zelfstandigen kunnen gebruik blijven maken van de grote fiscale voordelen, tenzij ze per ongeluk tegen een strenge belastingcontrole van hun eigen boekhouding zouden aanlopen. Opletten dat er verschillende opdrachtgevers zijn en ondernemersrisico wordt gelopen.